

**Strategisch meerjarenplan Cultuur 2017-2020
Indonesië**

Versie 1 februari 2017

Kerngroep

- Nederlandse Ambassade in Jakarta (Erasmus Huis)
- DutchCulture
- Nationaal Archief
- Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

INHOUDSOPGAVE

1. Samenvatting.....	3
2. Context Indonesië.....	3
3. Focus en resultaten.....	6
4. Instrumenten en mogelijke activiteiten.....	8
5. Indicatoren, monitoring en evaluatie.....	9

1. SAMENVATTING

Het Indonesische culturele veld is de laatste jaren flink in beweging. Er is een toename van onafhankelijke artistieke initiatieven en een sterke focus op sociaal economische en politieke vraagstukken. De behoefte aan kennisuitwisseling met het buitenland en specifiek met Nederland groeit. De historische banden tussen Nederland en Indonesië wekken belangstelling bij een jonge, geëngageerde Indonesische generatie. Hun open houding maakt de samenwerking gunstig en veelbelovend in heel uiteenlopende kunst disciplines: van creatieve industrie, documentaire en hedendaagse beeldende kunst tot podiumkunsten (muziek en dans). Bovendien biedt het gedeeld verleden veel mogelijkheden voor Nederlandse erfgoedexperts op samenwerkingen, bijvoorbeeld rond actuele vraagstukken over het bewaren en ontsluiten van archieven, het behoud en leefbaar houden van historische binnensteden en watermanagement.

Erasmus Huis

Het Erasmus Huis op het terrein van de Nederlandse ambassade in Jakarta is al sinds de opening in 1970 meer dan alleen een cultureel centrum: met tentoonstellingen, lezingen en optredens maakt het maatschappelijke en economische vraagstukken bespreekbaar via cultuur. Ook buiten het Erasmus Huis, vooral in de historische binnenstad van Jakarta (Kota Tua) en in andere steden op Java en op Sumatra vinden veel culturele uitwisselingsprojecten plaats.

Vele handen maken licht werk

Om al deze samenwerkingen te ondersteunen, werken verschillende organisaties nauw samen, voor het toekennen van beurzen, het organiseren van bezoekersprogramma's, conferenties en workshops en het stimuleren van publiek-private projecten. Onder meer de Nederlandse ambassade, Nationaal Archief, Rijksdienst Cultureel Erfgoed, DutchCulture, Mondriaan Fonds, Fonds Podiumkunsten, Het Nieuwe Instituut, EYE en IDFA zijn actief in Indonesië.

Meer informatie

- Nederlandse ambassade, <http://indonesie.nlambassade.org/>
Culturele zaken: Michael Rauner / Ineke de Hoog via jak-pcz@minbuza.nl
- Erasmus Huis, <http://erasmushuis.nl/vertegenwoordiging.org/>
- DutchCulture Matchingsfonds Gedeeld Erfgoed
- DutchCulture, contactpersonen Veysel Yuce, v.yuce@dutchculture.nl, Remco Vermeulen, R.Vermeulen@dutchculture.nl
- Mondriaanfonds Bijdrage Internationale Samenwerkingsprojecten Erfgoedinstellingen

2. CONTEXT INDONESIË

Nederland heeft ruim 400 jaar een gedeelde geschiedenis met Indonesië. Drie op de tien inwoners in Nederland heeft vanuit familieachtergrond of om persoonlijke redenen een relatie met Indonesië. Ook op taalgebied zijn diverse woorden in beide talen opgenomen. Aan de andere kant wordt de Nederlands-Indonesische relatie soms bemoeilijkt door het koloniale verleden en de gebeurtenissen vlak na de Tweede Wereldoorlog (periode 1945-1949). Tot in de jaren zestig waren de diplomatieke betrekkingen dan ook bekoeld en ziet men pas na het Soeharto-bewind (1998) meer toenadering op politiek niveau.

Het culturele veld in Indonesië

De culturele sector in Indonesië is na de onafhankelijkheid vooral het domein van de centrale overheid geworden. Wat het gedeelde erfgoed betreft zijn diverse particuliere bezittingen in staatseigendom overgegaan en nu nog steeds is de overheid (of staatsbedrijven) de belangrijkste eigenaar.

Gezien de lange relatie met Indonesië is het opvallend dat op cultureel gebied de samenwerking of uitwisseling tussen beide landen beperkt is gebleven tot gedeeld erfgoed, etnische kunstvormen en het ondersteunen van een breed cultureel-maatschappelijk veld via ontwikkelingshulp gelden. Landen waaronder Frankrijk, Duitsland, Australië, Verenigde Staten, Verenigd Koninkrijk en Italië investeren juist in hun culturele centra en culturele uitwisseling om daarmee een politieke voorsprong op andere landen te genereren.

De afgelopen jaren zijn de ontwikkelingen in het culturele veld in Indonesië steeds dynamischer geworden en is een aantal hedendaagse Indonesische beeldend kunstenaars internationaal doorgebroken. Anders dan in Europa zijn in Indonesië de overheidsorganisaties slechts voor een deel betrokken bij de ontwikkeling van de culturele sector en vooral gericht op het bevorderen van een nationale identiteit. Er zijn weinig investeringen gedaan in de ontwikkeling van onderwijscurricula, het versterken van de museale capaciteit of het financieel ondersteunen van culturele activiteiten. Het beheer van culturele centra of objecten is veelal gericht op exploitatie en minder op

behoud. Bovendien is er een gelimiteerde culturele infrastructuur en is de culturele sector diffuus georganiseerd (wat overheidsorganisaties betreft, maar ook de kunstsector zelf). Tevens hebben de wisselingen in de samenstelling van het kabinet en hogere ambtenaren in de afgelopen jaren tot verschuivingen in de verantwoordelijkheden geleid, waardoor de uitvoering van lange termijn beleid uitdagend is.

Daarentegen zijn er enkele onafhankelijke artistieke initiatieven die sterk gericht zijn op sociaaleconomische en politieke kwesties. Cultuur wordt vaker gecombineerd met uiteenlopende thema's als milieu, stedelijke en sociale ontwikkeling, sociaaleconomische betrokkenheid en wetenschap. Een andere trend is sponsoring door het bedrijfsleven van culturele projecten, mede door gelimiteerde financiële steun door de overheid. Kunstenaars blijven vaak afhankelijk van initiatieven die buitenlandse vertegenwoordigers bieden.

Kansen en uitdagingen in het culturele veld

De afgelopen jaren (sinds het aantreden van president Joko Widodo in 2014) heeft Indonesië op cultureel gebied een regionale koers ingezet. Mede door toename van het politieke belang van de Association of Southeast Asian Nations (ASEAN), de opkomst van rijke verzamelaars uit China, Singapore en Maleisië en het ontstaan van toonaangevende musea in Singapore en China zijn kunstenaars meer gericht op de Aziatische regio. Daar tegenover staat dat de culturele sector in Indonesië zelf matig ontwikkeld is en het onderwijs voor een groot deel nog steeds gebaseerd is op de traditionele cultuuruitingen. Als gevolg daarvan blijft er in de culturele sector een grote behoefte aan kennis en kennisuitwisseling met het buitenland. De behoefte aan verbinding met Nederland groeit onder de jonge generatie en vooral de historische banden wekken daarbij hun interesse. Studenten zijn geïnteresseerd en willen graag van andere kunstenaars of artiesten leren. Zo zijn Nederlandse culturele activiteiten altijd druk bezocht, trekken informatiedagen over Nederland in samenwerking met Nuffic/Neso duizenden jonge bezoekers en verstrekt de Nederlandse ambassade in Jakarta dagelijks informatie over mogelijkheden voor subsidie en bezoekersprogramma's in Nederland.

Culturele organisaties hebben weinig tot geen toegang tot financieringsmogelijkheden en worden vaak ontoereikend beheerd. Tevens ontvangen deze weinig steun van de lokale overheid en zijn er beperkte kansen om gevoelige thema's als LGBT-rechten, historische gebeurtenissen (1945-1949 en 1965-1968) en de rechten van vrouwen onder de aandacht te brengen. In Jakarta, een stad met 17 miljoen inwoners en ruim 23 miljoen inwoners in Metropoolregio Jakarta, is het aanbod aan culturele activiteiten in vergelijking met Nederland relatief laag en niet altijd van hoge kwaliteit.

Voor de culturele activiteiten van Nederland in Indonesië geeft deze context een aantal kansen maar ook uitdagingen. De kansen zijn:

- Nederland heeft nog steeds een 'natuurlijke' band met Indonesië en daardoor gemakkelijker aansluiting bij kunstenaars en overheden.
- Nederlandse kunst, cultuur en creatieve sector zijn in trek bij het Indonesische publiek.
- De verhoudingen tussen beide landen zijn gelijkwaardig en meer op de toekomst gericht.
- Er is een wederzijdse behoefte aan kennis- en expertise uitwisseling op het gebied van erfgoed.
- Binnen Indonesië ontstaat een 'middenklasse' die kunst- en cultuuruitingen kan waarderen en financieren.
- De Indonesische overheid ziet de (economische) waarde van kunst, cultuur en gedeeld erfgoed als steeds belangrijker.

Daar tegenover staat ook enkele uitdagingen:

- Er zijn binnen Indonesië slechts beperkt middelen beschikbaar voor de kunst- en cultuursector.
- Steun vanuit het bedrijfsleven is nog weinig ontwikkeld.
- De wisselingen van bestuurders en verschuivingen in verantwoordelijkheden maken uitvoering en continuïteit van culturele samenwerkingen uitdagend.
- Veel initiatieven zijn nog steeds afhankelijk van buitenlandse financiers of NGO's.

Draagvlak voor cultuur

Politiek gezien lijkt er in Indonesië draagvlak te ontstaan om cultuur, (gedeeld) erfgoed en kennisontwikkeling hoog op de agenda te zetten. Op bestuurlijk niveau wordt de economisch toegevoegde waarde van erfgoed als belangrijk ervaren en ontstaat het besef dat een goed beheer ervan ook een bijdrage levert aan een leefbare (binnen)stad. Ook bij de Indonesische bevolking ontstaat meer belangstelling in de eigen (cultuur)geschiedenis. Vooral jonge hoogopgeleide mensen zijn zeer geïnteresseerd in gedeeld erfgoed. De toegenomen interesse in de historische binnensteden van Jakarta en Semarang zijn daarvan goede voorbeelden, al blijft sturing op de uitvoering en financiering van projecten een grote uitdaging.

Een andere kans is het groeiende besef dat cultuur een rol speelt bij sociale thema's zoals duurzaamheid, mensenrechten en verstedelijking, hoewel er geen platform is waar binnen Indonesische kunstenaars kunnen samenwerken. Vooral architectuur, kennisuitwisseling over de ontwikkeling van historische binnensteden, documentaires, beeldende kunst en muziek zijn onderwerpen waarbij Nederland een belangrijke partner is. Ook

binnen de sectoren van de creatieve industrie, museale collectievorming, museumstudies en het uitvoeren van tentoonstellingen doet de Indonesische cultuursector frequent een beroep op de Nederlandse ambassade.

Het Erasmus Huis, als culturele ontmoetingsplaats

Binnen deze ontwikkelingen heeft de Nederlandse ambassade met de faciliteiten en het merk van het Erasmus Huis in ruim vier decennia een vooraanstaande positie in het culturele veld weten te creëren. Het Erasmus Huis biedt de mogelijkheid om culturele thema's die een relatie hebben met maatschappelijke en economische vraagstukken bespreekbaar te maken via uiteenlopende activiteiten. Deze activiteiten zijn een essentieel onderdeel van de culturele infrastructuur van Nederland en Indonesië. In die zin is het Erasmus Huis duidelijk meer dan een cultureel centrum: het ondersteunt de economische en politieke doelstellingen van de Nederlandse ambassade en is door de sterke link met cultuur een uniek instrument om de positie van Nederland in Indonesië te versterken. Culturele diplomatie en het stimuleren van Nederlands talent in Indonesië stelt Nederland in staat haar buitenlandse beleidsdoelstellingen beter te verwezenlijken. Deze invloed komt vooral tot stand door gebruik te maken van talent binnen de Nederlandse culturele sector, door het opbouwen van netwerken en het stimuleren van de kennisuitwisseling tussen beide landen.

De doelstellingen uit 1970 die voor de oprichting van het Erasmus Huis in Indonesië golden, zijn voor een groot deel nog steeds van toepassing:

- Herstel van de bekoelde betrekkingen tussen Nederland en Indonesië;
- Teken van vriendschap tussen beide landen;
- Verbeteren van het beeld van Nederland bij de Indonesische bevolking;
- Stroomlijnen aanvragen studiebeurzen;
- Bevorderen van kennisontwikkeling;
- Aanbieden van tijdschriften en boeken (leeszaal) ter bevordering van Nederlandse literatuur;
- Stroomlijnen van diverse projecten en voorkomen van verdubbeling of versnippering;
- Het ondersteunen van specifieke doelgroepen (in die tijd jeugd, studenten en technici).

Ook het feit dat het Erasmus Huis is gelegen op het ambassadeterrein biedt de mogelijkheid om een vrijhaven te zijn waar (maatschappelijke, politieke of culturele) onderwerpen besproken kunnen worden. Een ambassade-brede geïntegreerde aanpak van de programmering leidt ertoe dat de culturele activiteiten optimaal gebruikt worden om de Nederlandse diplomatie in Indonesië kracht bij te zetten. Thema's als mensenrechten, rechtsstatelijkheid, cultureel erfgoed, Nederlandse en Indonesische geschiedenis, wetenschap, innovatie of watermanagement zijn bij uitstek geschikt voor deze integrale aanpak. Een ander bijkomend voordeel is dat er in een stad als Jakarta relatief weinig culturele centra zijn en de huidige locatie van het Erasmus Huis aan de geldende museale eisen voldoet. De culturele activiteiten van de ambassade en het Erasmus Huis gelden als hoogwaardig, veelzijdig, bieden een platform voor cultuuruitwisseling en worden veelvuldig bezocht door politici en hoogwaardigheidsbekleders. Vergeleken met culturele centra als het Goethe Instituut en het Institut Français Indonesia geldt het Erasmus Huis als het meest politiek betrokken.

In brede zin zijn de activiteiten van Nederland in de culturele sector in Indonesië vooral gericht op het bieden van een ontwikkelplatform voor (jong) toptalent uit Nederland en van (jong) toptalent in Indonesië. Het ambassadeterrein is daarbij een aantrekkelijke ontmoetingsplaats voor deze doelgroepen, een plaats waar men zich met Nederland kan identificeren en waar men graag langer blijft om informatie uit te wisselen. Om het beeld van een modern en innovatief Nederland, bekend om zijn design en open houding, te behouden zullen de komende jaren ingrijpende aanpassingen aan de faciliteiten op het ambassadeterrein plaatsvinden. De koeltechnische installatie van de ambassade wordt vervangen, het flexwerken wordt binnen het gebouw ingevoerd, de tentoonstellingszaal en bibliotheek worden opnieuw ingericht en het auditorium zal aan de huidige eisen van techniek en veiligheid worden aangepast.

Kansen voor Nederland

Het Nederlands buitenlands cultuurbeleid in Indonesië richt zich daarbij op een "versterking van de Nederlandse cultuursector die in kwaliteit groeit door internationale uitwisseling en duurzame samenwerking in het buitenland" (doelstelling 1 van het Internationaal Cultuurbeleid 2017-2020). Maar door de bijzondere historische banden en de 400 jaar relatie met Indonesië vormen de activiteiten op de gebieden van kunst, cultuur en erfgoed, sterker dan in andere landen, ook een bijdrage aan de effectieve inzet van de moderne diplomatie. De ambassade wil deze unieke positie van Nederland in Indonesië én de voorsprong op andere landen graag behouden en versterken om in de toekomst een positieve bijdrage te kunnen leveren aan het Nederlandse belang binnen een groeiende ASEAN omgeving.

Recent heeft de Indonesische Directeur-Generaal voor Cultuur aangegeven cultuur te zien als een krachtig middel om een groot economisch potentieel aan te boren. Vooral de creatieve industrie, kennisuitwisseling met het buitenland en het stimuleren van de culturele sector in Indonesië dragen positief bij aan de sociaal-culturele veranderingen in Indonesië. Om binnen deze ontwikkelingen de positie van Nederland te kunnen behouden zal

de komende jaren nog meer dan voorheen focus worden gelegd op de kennis die Nederland te bieden heeft en op een intensivering van meerjarige culturele samenwerking.

De volgende partijen hebben zich met dit meerjarenplan gecommitteerd aan samenwerking en afstemming binnen een zogenaamde kerngroep:

KERNGROEP

- Nederlandse Ambassade in Jakarta (Erasmus Huis)
- DutchCulture
- Ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap
- Ministerie van Buitenlandse Zaken
- Nationaal Archief
- Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

De volgende institutionele partners hebben interesse in samenwerking met en in Indonesië:

INSTITUTIONELE PARTNERS

- IDFA
- Mondriaan Fonds
- Fonds Podiumkunsten
- EYE Filminstituut
- Het Nieuwe Instituut

3. FOCUS EN RESULTATEN

Op basis van de reeds behaalde resultaten in Indonesië en de verdere modernisering van het Erasmus Huis zet de kerngroep in de periode 2017-2020 in op activiteiten die de relevantie en de impact van de Nederlandse culturele sector in Indonesië behouden en vergroten. Daarbij staat de doelstelling 1 van het Internationaal Cultuurbeleid 2017-2020 voorop: “een sterke cultuursector die in kwaliteit groeit door internationale uitwisseling en duurzame samenwerking en die in het buitenland wordt gezien en gewaardeerd”. Het prikkelen van de belangstelling van jonge kunstenaars en artiesten in Indonesië voor Nederland en de kennisuitwisseling van (top)talent in Nederland met (top)talent in Indonesië vormen hierbij speerpunten. Gezien de bijzondere historische en maatschappelijke context, de verbondenheid van beide landen en het afstemmen van culturele activiteiten met beleidsthema's van de Nederlandse ambassade levert dit plan tevens een bijdrage aan doelstelling 2: “meer ruimte voor een bijdrage van cultuur aan een veilige, rechtvaardige en toekomstbestendige wereld”.

Het Erasmus Huis vormt een ideale ontmoetingsplek voor opinievormers en andere invloedrijke personen in politiek en bedrijfsleven. In samenwerking met de andere beleidsafdelingen van de ambassade geeft het Erasmus Huis aandacht aan relevante politieke en economische beleidsthema's. Uitgaande van de huidige beschikbare middelen en capaciteit streeft de kerngroep na cross culturele samenwerking te verwezenlijken en waar mogelijk kansen te creëren voor het zowel het Nederlandse culturele veld en bedrijfsleven. Daarbij zal het Erasmus Huis zich in samenwerking met de economische afdeling van de ambassade inzetten voor de creatieve industrie en architectuur in het kader van de dynamische leefbare stad (smart city). Het Nieuwe Instituut is daarvoor bij uitstek een geschikte partner in Nederland.

Doelstellingen

De kerngroep heeft voor de invulling van het Internationale Cultuurbeleid 2017-2020 de volgende subdoelstellingen geformuleerd:

1. Ontwikkelen van (jong) toptalent in Nederland en Indonesië (muziek, dans, documentaire, film, fotografie en beeldende kunst), waarvoor het Erasmus Huis een podium biedt.
2. Ondersteunen van Nederlandse beeldende kunst, dans, film, documentaires en muziek die representerend is voor Nederland, de gelegenheid bieden maatschappelijke kwesties aan de orde te stellen en versterken van duurzame samenwerking tussen beide landen;
3. Ondersteunen van de culturele infrastructuur in Indonesië welke kansen biedt voor de Nederlandse kunst- en cultuursector, waarbij de focus op duurzame en lange termijn samenwerking ligt;
4. Ondersteunen van de ontwikkeling van curricula binnen het Indonesische culturele onderwijs;
5. Beschikbaar stellen van bronnen en kennis uit Indonesië voor Nederlandse ontwerpers om de markt voor de creatieve sector te vergroten;
6. Integreren van erfgoed in een dynamische, leefbare stad;
7. Ondersteunen van steden op het gebied van gedeeld erfgoed;
8. Intensiveren van samenwerking op het gebied van maritieme archeologie en behoud van gedeeld maritiem erfgoed;
9. Opbouwen van kennis over museale collecties en inrichting van een museale omgeving;

10. Digitaliseren van VOC en koloniale archieven om de kennis te vergroten over het gedeelde verleden. Vergroten van de toegankelijkheid van geschreven erfgoed.

De kerngroep zal duidelijke strategische keuzes maken om de realisatie van deze doelstellingen te versterken.

Bereik

Wat de cultuursector betreft zijn de activiteiten vooral gericht op jongeren en jonge professionals (talentontwikkeling). De gekozen thema's hebben vooral betrekking op de creatieve industrie, documentaires, hedendaagse beeldende kunst en podiumkunsten (muziek en dans), en in mindere mate op theater en literatuur. Op deze laatste twee gebieden wordt geen actief beleid gevoerd: Nederlandse theaterproducties hebben relatief beperkte impact in Indonesië en voor literatuur blijft de bibliotheek van het Erasmus Huis de aangewezen plek voor bevordering. Gezien de omvang van Indonesië (17.000 eilanden, 3 tijdzones en circa 240 miljoen inwoners) zal de geografische focus beperkt blijven tot Java en Sumatra. Het bereik beperkt zich tot maximaal 70% van de bevolking en richt zich op de zes grote cultuurcentra van Indonesië (te weten IKJ in Jakarta, ITB en ISI in Bandung, ISI in Solo en ISI en UGM in Yogyakarta).

Rol van DutchCulture

Voor de link met het Nederlandse culturele veld speelt DutchCulture een centrale rol. DutchCulture coördineert de implementatie van dit meerjarenplan en adviseert daarnaast professionals uit het Nederlandse cultuurveld die in Indonesië aan de slag willen. DutchCulture biedt ondersteuning voor Nederlandse kunstenaars die zich aan willen sluiten bij initiatieven of projecten in Indonesië en voor Indonesische kunstenaars die dit in Nederland willen doen. Daarbij werkt DutchCulture samen met het bestaande netwerk van externe culturele adviseurs in Nederland van de ambassade.

Erfgoed

Op het gebied van erfgoed zullen de activiteiten vooral gericht zijn op historische binnensteden, maritieme archeologie, wederzijdse beeldvorming in relatie tot het gedeelde verleden van Nederland en Indonesië en de VOC en koloniale archieven. Diverse projecten richten zich op de verbetering van de toegankelijkheid van archiefcollecties van het Nationaal Archief van Indonesië (Arsip Nasional Republik Indonesia, in het kort ANRI) en van provinciale en lokale archiefdiensten, door middel van het beschikbaar stellen van onderzoeksgidsen en databases op de websites van het Nationaal Archief en ANRI en van gedigitaliseerd archiefmateriaal.

Verschillende partners hebben middelen ter beschikking om erfgoedprojecten te ondersteunen. Zo heeft het Mondriaan Fonds de regeling 'Bijdrage Internationale samenwerking Erfgoedinstellingen'. De regeling is bestemd voor Nederlandse erfgoedinstellingen die samenwerken met buitenlandse erfgoedinstellingen in onderzoeksprojecten op het gebied van gezamenlijke collecties. Doel is nieuwe inzichten en internationale samenwerking op het gebied van cultureel erfgoed te stimuleren die internationaal zullen opvallen door hun belang en zullen resulteren in een presentatie.

DutchCulture biedt de mogelijkheid om projecten rond gedeeld erfgoed te steunen via het Gedeeld Cultureel Erfgoed Matchingsfonds en Reiskostenregelen, waarbij de wederzijdse beeldvorming voorop staat. De Nederlandse Cultuurfondsen (waaronder Podiumkunsten en Mondriaan Fonds, Fonds Cultuurparticipatie) kunnen ondersteuning bieden aan optredens, kennisontwikkeling en kennisuitwisseling.

Film en documentaires

Op het gebied van film en documentaires is het voor IDFA interessant om naam te maken in Azië, om Nederlandse kwaliteitsdocumentaires en makers in Indonesië onder de aandacht te brengen. Tevens om Indonesisch of Aziatisch talent te scouten die zich vervolgens in Nederland aan het publiek kunnen presenteren. IDFA kan dit ondersteunen door een programma samen te stellen met (Nederlandse) documentaires voor het festival in Yogyakarta. Nader onderzoek moet uitwijzen of via kennisuitwisseling op lange termijn een IDFA Academy (talentontwikkelingsprogramma) in Indonesië effectief kan inzetten op het opleiden en scouten van Indonesisch talent.

Te behalen resultaten op de gebieden van

Gebaseerd op deze uitgangspunten en de geformuleerde doelstellingen heeft de kerngroep voor deze beleidsperiode per sector te behalen resultaten geformuleerd. Het Erasmus Huis speelt daarbij een belangrijke rol als ontmoetingsplaats maar ook als merknaam waaronder activiteiten worden uitgevoerd. De kerngroep streeft ernaar de samenwerking met het Nederlands bedrijfsleven en de Indonesische overheid te intensiveren.

Kennisontwikkeling:

- Minimaal twee artist-in-residence uitwisselingen per jaar en meer interesse vanuit Indonesische galeries.
- Er zijn meer (dan één) opleidingen op het gebied van museumstudies en er is een uitwisseling van docenten aan minimaal één universiteit. De bestaande museale opleiding aan de Gadjah Mada Universiteit in Yogyakarta is aantrekkelijk en toonaangevend in Indonesië.

- Er worden meer door Nederland getrainde adviseurs ingezet in de museumwereld van Indonesië.
- Nederland is betrokken bij de opbouw en ontwikkeling van minimaal twee museale collecties.

Bevorderen van toptalent:

- Per jaar krijgen minimaal vier jonge Nederlandse kunstenaars of artiesten een podium in Indonesië, wat bijdraagt aan hun internationale carrière.
- De zichtbaarheid van de Nederlandse sector is vergroot met talentontwikkeling van beeldende kunstenaars. Meer Nederlandse kunstenaars worden door Indonesië gevraagd hun werken te tonen.
- Minimaal twee artist-in-residence uitwisselingen per jaar en meer interesse vanuit Indonesische galeries.
- Er is minimaal een optreden per jaar waarin Nederlandse en Indonesische artiesten samenwerken en optreden. Daarbij worden bezoekersaantallen en media-aandacht verhoogd. Via een tournee door Indonesië krijgen de artiesten bekendheid buiten Jakarta.
- Er is minimaal één toonaangevende tentoonstelling per jaar, tot stand gekomen door interactie met de Indonesische kunstwereld of verzamelaars.
- Er zijn minimaal twee activiteiten per jaar waarin de andere beleidsthema's van de ambassade onder de aandacht worden gebracht.
- Adviezen, workshops en kennis zijn in de curricula en projecten van de betrokken partners verwerkt.

Film en documentaires:

- Nederland is aanwezig op de belangrijkste documentaire festivals en biënnales in Indonesië en vice versa. Met name IDFA zal hierbij in relatie tot bestaande internationale documentaire festivals in Indonesië activiteiten ontwikkelen.
- Nederland levert een bijdrage aan het Europe on Screen festival.

Bevorderen creatieve industrie:

- Minimaal één conferentie of bijeenkomst op het gebied van de creatieve industrie (design en architectuur) organiseren waardoor meer (minimaal één per jaar) initiatieven voor samenwerking ontstaan.
- Minimaal twee toptalenten uitnodigen om samenwerking op het gebied van de creatieve industrie (grafisch, fashion en design) te versterken.

Erfgoed:

- Er is meer samenwerking en interesse op het gebied van digitalisering en behoud van historisch archiefmateriaal. Minimaal één extra partner is gevonden en meer dan alleen VOC archieven zijn gedigitaliseerd.
- Binnen het programma 'Encompass' volgen enkele medewerkers van ANRI de Masteropleiding Archivistiek aan de Universiteit Leiden. Hun opleiding is deels uit Gedeeld Cultureel Erfgoed middelen gefinancierd. Daarnaast verzorgen Nederlandse archivariissen en restauratoren workshops bij ANRI. De beoogde resultaten zijn: ordening en beschrijving van seriearchieven (door personeel ANRI), eerstelijns conservering van archiefcollecties ter voorbereiding op digitalisering (door personeel ANRI), analoge en digitale authenticiteitsbewaking (door personeel ANRI) en onderzoek naar gebouwd erfgoed in Indonesië (door Nederlandse en Indonesische erfgoedexperts, beleidsbepalers en academici).
- Er zijn effectieve contacten met besluitvormers en betrokkenheid van de Indonesische overheid met betrekking tot gedeeld erfgoed is vergroot. De ambassade en/of RCE zijn actief betrokken bij minimaal twee door de Indonesische overheid gedragen projecten.
- Kennis en advies in relatie tot erfgoed in dynamische, leefbare steden zijn overgenomen en worden toegepast door Indonesische partners. Hierdoor ontstaan ook meer projecten op initiatief van (lokale) overheden. De focus gedurende deze beleidsperiode ligt bij de historische binnensteden van Semarang, Bandung en Jakarta. Indonesische partners verstrekken meer opdrachten aan Nederlandse deskundigen en organisaties.

4. INSTRUMENTEN EN MOGELIJKE ACTIVITEITEN

Onder de huidige omstandigheden en mede door inzet van het Erasmus Huis kan de kerngroep een groot aantal instrumenten inzetten. Hieronder vallen bezoekersprogramma's van de fondsen en DutchCulture, inzet van sociale media, steun aan specifieke opleidingsbeurzen en optredens op Java en Sumatra, het organiseren van tentoonstellingen in het Erasmus Huis en de historische binnenstad van Jakarta, het organiseren en faciliteren van workshops met als doel kennisuitwisseling, het houden van conferenties en versterken van de publiek-private samenwerkingen.

Mogelijke activiteiten

Gebaseerd op de huidige middelen en eerdere ervaringen faciliteert en organiseert Het Erasmus Huis met Nederlandse en lokale partners in de komende beleidsperiode globaal de volgende activiteiten per jaar:

- 10 tentoonstellingen
- 8 lezingen

- 1 documentaire festival
- 1 Europe on Screen festival
- 4 Nederlandse films
- 10 muziekoptredens
- 2 dansvoorstellingen
- 3 workshops of grants
- Theater en literaire bijeenkomsten zijn posterior.

Voor alle activiteiten is de doelgroep (jong)talent bij de artiesten of kunstenaars en jong Indonesisch publiek (18-35 jaar).

Met betrekking tot gedeeld erfgoed en de dynamische leefbare stad streeft de kerngroep na via verschillende projecten en samenwerkingen de Indonesische partners te betrekken bij een programma van capaciteitsopbouw door middel van training en advies. De trainingen zullen waar mogelijk multilateraal worden uitgevoerd met andere GCE-landen. Voorbeelden van dergelijke projecten zijn een training op de Molukken en een training van restauratie-architecten in Jakarta, met een nadrukkelijke rol voor RCE. Wat maritieme archeologie betreft zet de kerngroep in op capaciteitsopbouw door middel van training en advies en het versterken van de eigen expertise in Indonesië. De trainingen zullen waar mogelijk multilateraal worden uitgevoerd met andere GCE-landen in de regio. Hierbij is ook nadrukkelijk een rol weggelegd voor Het Nieuwe Instituut.

Op het gebied van museale collecties streeft de kerngroep naar een samenwerking tussen Indonesië, het Nederlandse museale veld en ICCROM. Hieronder vallen de ontwikkeling van collectiemanagementplannen, betrokkenheid bij opleidingen in Indonesië en input op onderwijscurricula. Op archiefgebied zet de kerngroep in op samenwerking met twee of drie onderzoekers van Nederlandse koloniale archieven buiten ANRI, en op de verbetering van de toegankelijkheid van de Nederlandse koloniale archieven van ANRI die zijn geselecteerd voor digitalisatie. Naast het digitaliseren van de VOC en de Nederlandse koloniale archieven van ANRI werken de partners aan het uitwisselen van digitale beelden van de archieven van ANRI en het Nationaal Archief. In samenwerking met het Mondriaan Fonds en de gevestigde culturele centra in Indonesië wil de kerngroep meerdere artist-in-residence programma's uitvoeren.

5. INDICATOREN, MONITORING EN EVALUATIE

Voor de hoofddoelstelling 1 is een aantal indicatoren opgesteld:

- Ten opzichte van andere landen (Verenigd Koninkrijk, Duitsland, Frankrijk, Australië en Verenigde Staten) maakt Indonesië meer gebruik van Nederlandse expertise.
- Op de gebieden van museale collecties en erfgoed zijn Nederlandse instellingen betrokken.
- De ontwikkeling van toptalent is te meten in optredens in Indonesië (Azië), belangstelling vanuit de culturele sector en het bedrijfsleven en betere bekendheid in Indonesië over de mogelijkheden van samenwerking met de cultuursector in Nederland.
- De Indonesische vraag naar kennis en investeringen vanuit Nederland op het gebied van design en architectuur is toegenomen.
- Nederland is deelnemer aan de belangrijkste documentaire festivals in Indonesië.
- Indonesische partners hebben meer aandacht, middelen en expertise voor de ontwikkeling en instandhouding van gedeeld erfgoed.
- Bij de ontwikkeling van de historische binnensteden in Jakarta, Bandung en Semarang zijn op verzoek van de Indonesische autoriteiten Nederlandse (erfgoed) experts betrokken.
- Ook na beëindiging van de Nederlandse steun zetten de Indonesische partners opgestarte project voort.
- Er zijn meer publiek-private samenwerkingen in de culturele sector gerealiseerd.

Momenteel werkt de kerngroep een systeem voor monitoring en evaluatie uit, en streeft na minimaal één keer per jaar samen te komen. Eind 2018 zal de kerngroep de implementatie van dit meerjarenplan tussentijds evalueren. Eind 2020 voert de kerngroep een eindevaluatie uit.

Formatie en budget

Alle kerngroepleden en institutionele partners hebben een budget ter beschikking om te besteden aan de realisatie van de beoogde doelstellingen genoemd in dit meerjarenplan.